

סיפורי

מעשיות גליון

פאר'ן שבת טיש

פרשת מטות-מסעי,
מנצחין חודש אב
כ"ו תמוז שנת תש"פ
לפ"ק
שנה 1, גליון 7

ארויסגעגעבן דורך מוסדות היכל הקודש ברוסלע

אדורך צו רעדן, ער האט א שכל הישר... - דאס אלעס איז גארנישט, אבער דער מפיץ וואס גייט ארויס פון זיין וועג, ער פארשעמט זיך וכו' מיט איין פונוה צו מחי' זיין אידישע קינדער, צוריק צו ברענגען נאך א איד צום אייבערשטן - דאס איז א חשיבות."

און דער ראש ישיבה שליט"א האט דערציילט ווי מען האט אלץ געזען ביי מוהרא"ש זכרונו <<<

א מעשה פארן שבת טיש

חכמינו זכרונם לברכה פארציילן (מדריט פנחומא, פרשת בחקותי, סימן ה) אז ווען פתח הגלעדי איז געגאנגען מלחמה האלטן מיט עמון, האט ער געמאכט א נדר אז אויב דער אייבערשטער וועט אים העלפן און ער וועט געוואונען די מלחמה, ווען ער וועט אהיים קומען בשלום, וועט ער ברענגען פאר א קרבן די ערשטע זאך וואס וועט אים ארויסקומען פון זיין שטוב און דער אייבערשטער האט אים געהאלפן אז ער האט געוואונען די מלחמה און זיין טאכטער איז אים ארויסגעקומען מיט א פויק און זי האט געזינגען און געפויקט פאר איר טאטען, האט איר פתח הגלעדי געזאגט: "פריי דיך נישט, ווייל איך גיי דיר מקריב זיין פאר א קרבן", אפילו ער האט אינזין געהאט בשעת ער האט געמאכט די נדר צו ברענגען פאר א קרבן א ח' אדער בהמה, אבער וויבאלד ער האט נישט ארויסגעזאגט וואס ער מיינט האט ער געמוזט מקיים זיין די נדר.

פרעגן די הייליגע חכמים (שם): "ער וואלט דאך געקענט גיין צו פנחס הכהן וואס ער איז געווען א דיין און צעשטערן די נדר, אזוי ווי די הלכה איז אז אפילו א מענטש מאכט א נדר, אבער אויב גייט ער צו א דיין און ער זאגט פארן דיין אז ער האט אינזין געהאט אזוי און אזוי, קען דער דיין צעשטערן די נדר; איז פארוואס איז פתח הגלעדי נישט געגאנגען צו פנחס ער זאל אים מתיר נדר זיין? אדער זאל פנחס הכהן קומען צו אים און אים העלפן ער זאל נישט דארפן הרגענען זיין טאכטער?" נאר פתח האט געזאגט: "איך בין דער גענעראל פון די אידן, איך קען נישט גיין צו אים, זאל ער קומען צו מיר, און פנחס האט געזאגט: "איך בין א כהן א זון פון א כהן, איך גיי <<<

שבת קודש פרשת חקת בלק אינדערפרי האט דער ראש ישיבה שליט"א אנגעהויבן א גייע מעשה אין ספורי מעשיות, מעשה ג', די מעשה פונעם חגר. דערציילט דער רבי:

מעשה אמאל איז גיווען א חכם. פאר זיין טויט האט ער גירופן זיינע קינדער און זיין משפחה און האט זיי גילאזט צוואה. אז זיי זאלן אן טרינקען ביימער. איר מענט עוסק זיין אין אנדערע פרנסות אויך. נאר דאס זאלט איר זעהן תמיד צו טאן. אן צו טרענקען ביימער.

האט דער ראש ישיבה שליט"א געזאגט, אז מוהרא"ש איז מסביר (ספר נהרי אפרסמוז) אז דאס גייט ארויף אויף מקרב זיין מענטשן צום אייבערשטן, ווייל א מענטש איז צוגעגליכן צו א בוים, אזוי ווי עס שטייט אין פסוק (דברים כ, יט): "כי האדם עץ השדה", און מען דארף עס אנטרינקען מיט אמונה.

און דער ראש ישיבה שליט"א זאגט ווייטער: "א תלמיד היכל הקודש' מוז יעדן טאג אביסל עוסק זיין אין הפצה - צוריק ברענגען נאך אידישע קינדער צום אייבערשטן. יעדע קהילה באשטייט פון פארשידענע סארט מענטשן, א טייל זענען פון די חשובי העדה - די אויבן און מענטשן, און א טייל זענען פון די פשוטי עם - די פשוט'ע מענטשן; ביי אונז אין היכל הקודש זענען 'די חשובי העדה' - די אויבן און מענטשן' די וואס זענען עוסק אין הפצה, דאס איז ביי אונז די גרעסטע חשיבות, און אלעס אנדערש האט ביי אונז נישט קיין חשיבות, מען קען זיין א יחסן ביזן הימל, קלוג ביזן הימל... מענטשן קענען אפילו זאגן אויף אים: "מיט אים איז גוט זיך <<<

לברכה ווי ער פלעגט מכבד זיין די מפיצים, ער פלעגט זיי געבן פבודים, זעצן אויבן אן וכו', ווייל נאר דאס האט געהאט א חשיבות ביי מוהרא"ש; און דער ראש ישיבה שליט"א האט אויסגעפירט: "ביי מיר אין די קהילה איז אויף אזוי, די וואס זענען עוסק אין 'הפצה' - האבן א חשיבות".

און דער ראש ישיבה שליט"א זאגט ווייטער: "הפצה - איז זייער א ברייטע פעלד, עס איז דא גענוג פלאץ פאר יעדעס איינעם צו האבן א חלק דערין; עס איז נישט שייך צו זאגן פאר'ן מענטש וואס פאר א סארט הפצה ער זאל טון, פונקט ווי ווען עס קומט דעם יום טוב סוכות און מען דארף בויען א סוכה און מען וויל אז די קינדער זאלן ארויסהעלפן, איז נישט שייך אז יעדער איינער זאל טון די זעלבע סארט ארבעט, נאר יעדער טוט לויט זיין מעגליכקייט, איינער קען האקן מיט'ן האמער און דער צווייטער קען נישט האקן מיט'ן האמער אבער ער קען ארויס העלפן מיט א צווייטע הילף, די זעלבע איז מיט הפצה, יעדער איינער טוט אויף זיין וועג דאס וואס עס שיינט אים.

עס זענען דא מענטשן וואס גייען יעדן טאג נאכ'ן ארבעט ארויס צו די הייזער און זענען מפיץ דעם רבי'נס ליכטיגקייט - זאגט דער ראש ישיבה שליט"א - די זענען זוכה צו גרויס שפע; און דער ראש ישיבה שליט"א דערציילט, אז יעדעס מאל וואס ער גייט אדורך א הויז פון א מפיץ ווייזט ער פאר די בחורים:

"קוקט אן דעם הויז - דאס קומט דורך הפצה". רעדנדיג ווייזט דער ראש ישיבה שליט"א אויף איינע פון די גאסן, זאגנדיג: "געבט א קוק, די פיר הייזער באלאנגען פאר א מפיץ וואס זיין פרנסה איז גענצליך נאר פון 'הפצה', זעסטו וואס מען באקומט דורך הפצה", און דער ראש ישיבה שליט"א פרעגט: "וואס האסטו? א גרויסע פייג...! די מפיצים - זיי זענען מצליח".

אויף קענסטו געבן פאר מענטשן 'קארטלעך' מיט'ן נומבער פונעם האטליין - 'קול ברסלב', און דורך דעם קענסטו טוישן זיין גאנצע לעבן צום גוטן, ער וועט הערן אז מען קען רעדן צום אייבערשטן און מען קען לעבן א שיינ לעבן מיט די ווייב.

ווען דו גייסט אריין אין א געשעפט איינצוקויפן, און דו טרעפסט א מענטש - געב אים א קארטל, אויב וויל ער דאס נישט נעמען, איז נישט, ער מוז דאס נישט נעמען, באלד טרעפסטו אן א צווייטן וואס דארף דאס נא, וועט ער עס נעמען.

און דער ראש ישיבה שליט"א פרעגט: "דו האסט מורא אז מען וועט לאכן פון דיר אז דו גייסט הפצה? זאל יענער לאכן, וואס איז? איך האב ברוך השם א שיינע לעבן איך פארגין דיר דאס אויף, אויב יענער זאגט דיר: 'איך דארף נישט דיין גוטן לעבן', איז נישט, געגאנגען ווייטער".

און דער ראש ישיבה שליט"א פרעגט: "אז דער

אבדת ההיא עלובתא מן עלמא".

דערפאר האב שכל און זיי דו דער וואס געבט נאך, הייב דו אן רעדן שיינ און בעט איבער; אמת, עס איז זייער שווער יענעם איבער צו בעטן, בפרט ווען מען האלט אז מען איז גערעכט. אבער עס איז אסאך אסאך שווערער ווען מען בלאזט און מען רעדט נישט און מען ווארט אז יענער זאל זיך ברעכן.

וואס איז געווען די סוף פון די מעשה? ביידע האבן באקומען אן עונש; פנחס האט פארלוירן זיין רוח הקודש און יפתח איז געשטארבן מיט א מיתה משונה, זיינע איברים האבן אָנגעפאנגען צו שטארבן ביסלעכווייז פאר ער איז געשטארבן און וואו ער איז געגאנגען איז אים אראפגעפאלן שטיקלעך רחמנא לצלן (מדרש פנחומא, טם).

(עצתו אמונה תרומה תשע"ט)

ווי מען נעמט די קינדער און מען שחט זיי; ווייל אז מען רעדט נישט איינער צום צווייטן, מען בלאזט איינער אויפן צווייטן, ווער רעדט נאך אז מען טרייט איינער אויפן צווייטן און מען טשעפעט זיך איינער דעם צווייטן - ליידן די קינדער, זיי לעבן מיט טרעק וכו'. און אז מען פרעגט דעם מאן: "פאר וואס בעסטסטו נישט איבער דיין ווייב, קענסט דאך ראטעווען דיין קינד?" וועט ער זאגן: "זי זאל מיר איבערבעטן, ווייל זי איז שולדיג", אז מען פרעגט די ווייב: "פאר וואס מאכסטו נישט שלום? פארגעס וואס עס איז געווען, אבי דיין קינד זאל נישט ווערן געהרג'עט?" וועט זי ענטפערן: "ער האט אָנגעפאנגען און ער דארף מיר איבערבעטן", און נאכדעם פאסירט וואס עס האט פאסירט ביי יפתח'ס טאכטער, ווער איז שולדיג? ביידע: "מבין תרויהון

נישט צו אן עם הארץ, אז ער וויל איך זאל אים ראטעווען זיין טאכטער זאל ער קומען צו מיר, זאגן חז"ל א מורא דיגע לטון: "מבין תרויהון אבדת ההיא עלובתא מן עלמא", פון צווייטן זיי צוויי איז פארלוירן געווארן דאס מיידל.

ווען מען לערנט די מעשה ווערט מען זייער צוקאכט און ברוגז; 'היתכן מען זאל הרגענען אן אומשולדיג קינד, א מיידל וואס האט גארנישט געטון, בשעת מען וואלט איר דאך געקענט ראטעווען?!' אבער קיינער כאפט נישט אז די זעלבע מעשה שפילט זיך אפ טאג טעגליך צווישן מענטשן, בפרט צווישן מאן און ווייב.

עס קען אסאך מאל אויסקומען אז עס זאל זיך מאכן מיספארשטענדענישן צווישן מאן און ווייב און דעמאלט ליידין די קינדער זייער שטארק. עס איז ממש אזוי

שְׁטֵטל, דאס איז הַפְּצָה.

און דער ראש ישיבה שליט"א זאגט ווייטער, דער עיקר איז נישט 'צו האבן אסאך מענטשן אין א קהילה', דער עיקר איז אז מען טוט - מען פארשפרייט דעם רבי'נס ליכטיגקייט איבער די וועלט; אפילו נאר צען מענטשן וואס 'טוען' איז מער ווערד פון א ריזיגע קהלה פון צענדליגער טו יונטער מענטשן וואס זיצן סתם און טוען גארנישט.

און דער ראש ישיבה שליט"א זאגט: "קרית ברסלב יוכיח; מענטשן וואונדערן זיך און פרעגן: "ווי אזוי בויפט זיך דער שטעטל, אזא שיינע פלאץ, פון וואו נעמט מען די געלטער פאר דעם? אבער דער תירוץ איז: מען דארף נישט קיין געלט דערצו, מען דארף אפאר מענטשן וואס האבן א רצון - א ווילן".

און דער ראש ישיבה האט געענדיגט דעם שמועס מיט א תפלה, דער אייבערשטער זאל העלפן, פון דעם פלאץ - 'קרית ברסלב' זאל ארויס גיין א ליכטיגקייט פאר די גאנצע וועלט; און די אלע וואס טוען זאלן האבן כח ווייטער צו טון, און די וואס האבן נאכנישט אנגעהויבן צו טון, זאלן פון יעצט אנהייבן צו טון און העלפן מיט וואס מען דארף.

דערנאך איז דער ראש ישיבה שליט"א אריין אין א שמועס פון 'חינוך', אז די וועג ווי אזוי צו מחנך זיין קינדער איז אז מען דארף אריין לייגן אין זיי אן אייגענעם ווילן, זיי זאלן אליינס ווילן העלפן.

און דער ראש ישיבה שליט"א האט דערציילט: "אויפ'ן וועג פארנדיג צום שטעטל - קרית ברסלב, האב איך געפרעגט מיין טאכטער תהי': "וואס וועסטו טון במשך די קומענדיגע צען וואכן זומער אין שטעטל, זיך סתם דרייען, טאנצן שטריק וכו'?" וואס וועסטו האבן פון דעם? ענדערש רוף אן די מנהלת און זאג איר אז דו ווילסט זיין א לערערין אין סקול".

און דער ראש ישיבה שליט"א האט אפגעשפּעט פון וואס עס טוט זיך אין די זומער קעמפ'ס, א גאנצן זומער טאנצט מען: 'שווארץ' - 'ווייס'; 'שמים' - 'ארץ'; 'חסד' - 'גבורה'...; וואס נעמט מען מיט פונעם גאנצן זומער!?

זאגט דער ראש ישיבה שליט"א אז איין פראבלעם

אייבערשטער האט רחמנות געהאט אויף דיר און דו האסט זיך דערוואוסט פון א וועג ווי אזוי צו האבן א שיינע לעבן, פארוואס זאלסטו דאס נישט פארגינגען פאר א צווייטער איד אז ער זאל אויך וויסן פון דעם וועג ווי אזוי צו האבן א שיינע לעבן?!"

אז דו ביסט מקורב צום הייליגן רבי'ן דארפסטו וויסן ביי זיך: "איך קען העלפן מענטשן"; ווייל ביים רבי'ן איז דא עצות אויף אלעס, ווי אזוי מחנך צו זיין די קינדער, ווי אזוי צו רעדן מיט א ווייב, ווי אזוי צו רעדן מיט עלטערן וכו'.

און דער ראש ישיבה שליט"א האט אויסגעפירט: "אין היכל הקודש' מוז מען גיין הַפְּצָה, מען מוז טראכטן עצות ווי אזוי קען איך מאכן אז נאך א איד זאל זיך דערוויסן פון די זיסע עצות פונעם הייליגן רבי'ן; עס איז נישט גענוג דאס וואס דו אליין ביסט שוין מסודר אינעם לעבן, דו לעבסט זיך שוין א חיים טובים, נאר דו דארפסט דאס אויך פארגינגען פאר א צווייטן.

און דער ראש ישיבה שליט"א האט זיך אויסגעדריקט: "דאס איז זיכער אז יעדער תלמיד היכל הקודש מוז האבן ביי זיך אין קאר א קליינע זעקל וואס ערהאלט אין זיך 'ספרים', 'קונטרסים', 'קארטלעך' וכדומה, כדי אויב וועט זיך מאכן אויפ'ן וועג אז דו וועסט אנטרעפן א מענטש וואס דארף חיזוק, זאלסטו גלייך האבן אנגעגרייט חיזוק אים צו געבן און מחיה זיין".

און דער ראש ישיבה שליט"א האט זיך אויסגעדרייט צו דער מלמד פונעם עלטסטן כּתה פון שטעטל און געזאגט צו אים: "איך האב זייער הנאה פון דעם אז דו נעמסט יעדן טאג די קינדער הַפְּצָה; דו לייגסט אריין אין זיי 'עזות' זיך נישט צו שעמען פון א צווייטן מיט די הַפְּצָה".

און דער ראש ישיבה שליט"א זאגט ווייטער אז די אלע אינגעלייט וואס גייען הַפְּצָה זאלן מיט נעמען זייערע קינדער ביים גיין, כדי זיי זאלן נתחנך ווערן און אויפּוואקסן מיט הַפְּצָה, דאס זאל אריין גיין אין זייערע ביינער.

און דער ראש ישיבה שליט"א האט צוגעלייגט אז די אלע וואס העלפן דעם מוסד אין סיי וועלכע הינזיכט איז דאס אויך הַפְּצָה; ווי צום ביישפּיל די אלע וואס האבן געהאלפן מאכן דעם עירוב אין

האבן מיר, די עלטערן זאגן אז זומער ווילן זיי נישט באצאלן קיין שׂכר לימוד; מען רופט אן א טאטע פון אפיס ער זאל באצאלן שׂכר לימוד פאר'ן זומער, זאגט ער: "איך הער אז מיין זון דרייווט פאר'ן מוסד, האסטו דאך שוין א טובת הנאה פון מיין זון, וויל איך נישט באצאלן קיין שׂכר לימוד..." פּרעגט דער ראש ישיבה שליט"א: "וואס איז געווען אין די פריערדיגע ישיבה וואו זיין בחור האט געלערנט? דארט איז דער בחור געליגן אין בעט מיט מאוויס דעם גאנצן מעת לעת, ער האט גארנישט געטון איבער'ן טאג, די מגידי שיעור האבן אים געהאלטן אין איין טרייבן וכו', דארט האט ער באצאלט שׂכר לימוד פופצן הונדערט דאלער א חודש! - זאגט דער ראש ישיבה שליט"א ווייטער - א בחור האט מיר דערציילט, אז ער האט געלערנט אין א געוויסע ישיבה, ווי דארט גייען די בחורים שטילערהייט שבת ביינאכט אין וואלד רייכערן און קוקן מאוויס רחמנא ליצלן, אבער דארט צאלט מען שׂכר לימוד, אבער ביי או נז אין ישיבה וואס מען בוט אויף דעם בחור, מען מאכט אים פאר א כלי, א יש, וויל מען נישט צאלן.

איינער פון די תלמידי הישיבה האבן היינט אן אייגענעם עלעקטעריק ביזנעס, דורך דעם וואס איך האב אים געגעבן איין זומער צו העלפן מיט'ן בויען א נייע בנין הבית המדרש, איז ער געשטאנען אויפ'ן לייטער און געצויגן די גאנצע עלעקטעריק פונעם בית המדרש - האט ער זיך עפעס אויסגעלערנט פאר זיין לעבן.

וואס טוט מען אין א 'געהעריגע קעמפ'? מען טאנצט, מען שרייט, מען פייפט... און לכבוד דעם באצאלן די עלטערן פיר - פינעף טויזנט דאלער א זומער, אבער דא ביי אונז אין קעמפ געמט מען די עלטערע מיידלעך אז זיי זאלן טאנצן מיט די אינגערע מיידלעך, מען לערנט איר אויס ווי אזוי צו זיין א 'משפיע', און אפילו אין די גאר קינדער לייגן מיר אויך אריין זאכן וואס זיי קענען מיט געמען אויפ'ן גאנצן לעבן.

אגב האט זיך דער ראש ישיבה שליט"א אנגערופן: "ענק קענען זיך נישט פארשטעלן די גרויסע גס וואס מיר האבן פון דעם אז מיר האבן ברוך השם א תלמוד תורה פאר די קינדער".

און דער ראש ישיבה שליט"א דערציילט, אז

איינער פון אנשי שלומנו איז געקומען צו מיר פּרעגן איבער זיין זון וואס לערנט אין ... אז די קינדער רודפ'ן זיין זון, מען שרייט אויף אים אלע מיאוס'ע ווערטער צוליב דעם וואס זיין טאטע פארט קיין אומאן, און וויפיל דער טאטע רעדט מיט'ן מלמד ווערט נאר ערגער און ערגער, און דער קינד ווערט זייער דערביטערט, נאך אביסל וויל דער קינד מער נישט וויסן פון רבי'ן; האב איך געזאגט פאר'ן טאטען אז ער זאל שיקן דעם קינד אין שטעטל חדר, דארט וועט מען אים אויפבויען, ווייל אונזערע מלמדים זענען זייער ווארעמע מלמדים, זיי געבן אכטונג אויף די קינדער מען זאל זיי נישט טשעפען.

דערביי האט דער ראש ישיבה שליט"א געזאגט אז יענער מלמד איז גאר דער גרעסטער מפיץ... ווייל ער האלט אין איין זאגן פאר די קינדער: "דא איז נישט ברסלב וואס מען שלאגט נישט די קינדער, דא שלאגט מען יא"... יעצט וויסן שוין די קינדער פונקטליך וועלכע מוסד איז גוט פאר זיי.

דערפאר איז א גס פונעם אייבערשטן אז מיר האבן א מוסד וואו מען קען אויפציען די קינדער אויפ'ן וועג פונעם רבי'ן.

און דער ראש ישיבה שליט"א האט מורא דיג אויסגעלויבט די ברסלב'ע מלמדים, און דער ראש ישיבה שליט"א האט געזאגט: "אפילו א מלמד וואס שלאגט אמאל א קינד דארף מען אים נאך אלץ מחשיב זיין, ווייל סוף כל סוף זיצט ער דאך א גאנצן טאג מיט קינדער, אבער די ברסלב'ע מלמדים זענען געבינדן די הענט מיט קייטן, ווי רבי נתן האט אמאל דערציילט פאר'ן רבי'ן: "מיין זון האט נישט געוואלט אריין קומען שבת ביי די סעודה צום טיש זיצן נעבן דעם גאסט וואס איך האב אהיים געברענגט, ווייל עס איז געגאנגען פון אים א שלעכטע גערוך וכו', האב איך אים געגעבן א פאטש אז ער זאל פאלגן און אריין קומען צו די סעודה", ווען דער רבי האט דאס געהערט האט ער אים געזאגט: "א קינד שלאגט מען?!"; זעט מען פון דעם ווי דער רבי האט זייער מקפיד געווען אז מען זאל נישט שלאגן קיין קינדער.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן זוכה זיין צו אלע גוטע זאכן.

(ספורי מעשיות מעשה ג' מחיגר - חלק א'
פארגעלערנט שבת קדש פרישת חקת בלק תש"פ לפ"ק)